

Q&A's Protocol faillissement intermediair (versie 27 januari 2016)

1. Wat is het Protocol faillissement intermediair?

Het Protocol faillissement intermediair is een initiatief van Adfiz, OvFD en het Verbond van Verzekeraars. Deze drie brancheorganisaties willen het klantbelang centraal stellen gedurende een faillissement van een intermediair.

2. Wat is het doel van het Protocol faillissement intermediair?

Het Verbond van Verzekeraars, Adfiz en OvFD willen met het Protocol maatregelen treffen om bij het faillissement van een intermediair de positie van de betrokken verzekerden beter te waarborgen. De klant mag niet tussen "wal en schip" vallen. Dit kan bereikt worden door het proces van de afwikkeling van faillissementen van intermediairs op het belang van de verzekerden in te richten en heldere afspraken te maken over de uitvoering door leden van betrokken partijen.

3. Welk probleem lost het Protocol op?

Kern van de problematiek bij de afwikkeling van faillissementen van intermediairs is de impasse die ontstaat als verzekeraars hun gerechtvaardigde rechten willen uitoefenen. Klanten kunnen hiervan negatieve implicaties ondervinden. Er is geen dienstverlening (bij wie kan hij terecht als er vragen zijn of er sprake is van een schademelding?, aan wie voortaan betalen?, wat is de status van zijn polissen?, risico niet tijdig te worden geïnformeerd over relevante product- en wetswijzigingen etc. Het Protocol lost dit op.

De curator heeft een ander doel en zal conform de Faillissementswet niet toestaan dat verzekeraars maatregelen treffen. De curator kan er belang bij hebben dat de boedel in tact blijft en bij verkoop een zo hoog mogelijke opbrengst oplevert. De curator wil voor de afwikkeling eerst zicht hebben op de inhoud en omvang van de boedel. Hij wil met andere woorden helderheid ten aanzien van rechten en bevoegdheden die verzekeraars zouden kunnen doen gelden. De curator zal proberen om met alle betrokkenen een overeenstemming te bereiken over de juridische positie en aanspraken met betrekking tot de assurantieportefeuille. In de huidige praktijk gaat in dit proces veel tijd zitten en verloren.

4. Hoeveel faillissementen doen zich in de branche voor?

Volgens het CBS zijn er in 2014 in totaal 18 faillissementen van intermediairs uitgesproken. De afgelopen jaren is het aantal faillissementen van intermediairs volgens het CBS aan het teruglopen.

5. Wat is de reikwijdte van het Protocol?

Het Protocol is op alle faillissementen van intermediairs toepassing. De problematiek bij het faillissement van een intermediair vraagt om specifieke oplossingen. Verzekeraars hebben ieder hun eigen beleid ten aanzien van het afwickelen van een faillissement. Onderhavig Protocol biedt daar ook de ruimte voor, maar heeft een branchebreed karakter op aspecten waarbij een gecoördineerde aanpak is vereist.

6. Wat is een curator?

Een curator wordt door de Rechtbank benoemd en is belast met de afwikkeling van een faillissement. De curator moet de belangen van schuldeisers behartigen. De curator is formeel degene die bevoegd is het intermediairbedrijf voort te zetten. Dat hoeft hij niet zelf te doen.

7. Wat is het belang van de curator?

De curator kan er belang bij hebben dat de assurantieportefeuille zoveel mogelijk “in tact” blijft, zodat hij deze kan verkopen en een zo hoog mogelijke opbrengst voor de boedel (en daarmee de gezamenlijke schuldeisers) kan realiseren. Mede om die reden zal hij niet toestaan dat verzekeraars zelf maatregelen treffen, totdat t.a.v. alle verzekeraars voldoende helder is welke rechten en bevoegdheden zij in dat kader kunnen doen gelden.

Overdracht naar een nieuwe intermediair is alleen mogelijk op nadrukkelijk verzoek van de klant. In dat geval geldt de “in tact” regel niet.

Het “in tact” houden behelst ook dat provisies op een geblokkeerde rekening courant, vallend onder de boedel, worden geboekt.

Om uit deze impasse te geraken moet de curator met alle betrokkenen overeenstemming zien te bereiken over de juridische positie en de (concurrerende) aanspraken van alle betrokkenen van de assurantieportefeuille.

8. Wat is een interim-adviseur?

Een interim-adviseur is een tijdelijke adviseur die door de curator kan worden benoemd. Brancheorganisaties faciliteren de curator via de pool van interim-adviseurs waaruit de curator een interim-adviseur kan kiezen. De curator maakt met de interim-adviseur afspraken over voorzetting van de dienstverlening tijdens “de afkoelperiode” gedurende de afwikkeling van het faillissement.

9. Wat is de afkoelperiode?

*Als een faillissement is uitgesproken door een rechtbank, dan gaat de **afkoelperiode van 3 maanden** in. De verzekeraar mag dan zijn recht om de portefeuille in te nemen niet uitoefenen. Verzekeraars doen geen afstand van hun*

rechten. Als een faillissement niet in de driemaands periode is afgewikkeld, dan kan de verzekeraar alsnog zijn rechten uitoefenen.

In de regel zal, zoals blijkt uit de praktijk, het mogelijk zijn om het eerder af te wikkelen (zo zal bij een klein kantoor het eerder 3 weken zijn).

10. Wat is een interne coördinator?

Een interne coördinator is een medewerker van een verzekeraar. De taak van de interne coördinator is om de informatievoorziening vanuit de verzekeraar naar de curator te versnellen en te verbeteren. De interne-coördinator handelt conform de stappen in het Protocol.

De interne coördinator is het eerste aanspreekpunt voor de curator en de interim-adviseur

11. Voor wie is het Protocol bindend?

Het Protocol is bindend voor verzekeraars die lid zijn van het Verbond van Verzekeraars. De ALV van het Verbond van Verzekeraar is in juni 2015 hiermee akkoord gegaan. Het Protocol is hiermee gaan behoren tot de zelfregulering van verzekeraars en is opgenomen in de Gedragscode verzekeraars.

12. Wat vinden curatoren van Protocol?

De brancheorganisaties hebben het Protocol besproken met de voorzitter van de Adviescommissie Insolventierecht, de heer mr. W.J.M. van Andel van de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA). Hij vindt het Protocol een uitstekend initiatief van de verzekeringsbranche dat aansluit op de behoefte van curator.

De Vereniging van insolventierecht Advocaten (Insolad) heeft het Protocol zowel in concept vorm als in definitieve vorm voorgelegd gekregen en heeft geen aanleiding gezien tot het plaatsen van opmerkingen.

Enkele individuele curatoren hebben contact met het Verbond opgenomen en vinden het Protocol een goede zaak.

13. Ik ben geïnteresseerd om interim-adviseur te worden. Hoe kan ik mij hiervoor aanmelden?

Adfiz en OvFD hebben een aanmeldprocedure beschikbaar voor kandidaat interim-adviseurs. Kandidaat interim-adviseurs dienen een kantoorverklaring in te vullen. De kantoorverklaring is beschikbaar op de websites van Adfiz, OvFD en

ook het Verbond. In de kantoorverklaring zijn onder andere gedragsnormen opgenomen waar een interim-adviseur zich aan moet houden.

14. Ik heb geen AFM vergunning. Kan ik mij aanmelden als kandidaat interim-adviseur?

Nee. Als een partij geen eigen AFM vergunning heeft, dan kan hij geen interim-adviseur worden. In de pool van interim-adviseurs is het beschikken over een eigen Wft vergunning een belangrijke voorwaarde.

15. Welke werkzaamheden mag een interim-adviseur verrichten?

De inhoud van de werkzaamheden is afhankelijk van de afspraken die de curator daarover maakt met de interim-adviseur. De werkzaamheden betreffen de voortzetting van de dienstverlening gedurende de afkoelperiode.

16. Wie bepaalt of een interim-adviseur wordt benoemd bij een faillissement?

De curator kan uit de pool met interim-adviseurs een interim-adviseur kiezen. De curator bepaalt zelf of hij een interim-adviseur benoemt.

17. Wie is verantwoordelijk voor eventuele beroepsfouten van interim-adviseur?

Bij faillissement van een adviseur stopt de (dekking van) de beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Afhankelijk van de premiebetaling is er wel een uitloopdekking. Het deel van de premies dat betrekking heeft op de periode na faillissement is voor dekking van de uitloop. Met uitloop wordt bedoeld: verzekerde handelingen die hebben plaatsgevonden vóór faillissementsdatum, maar waarvoor nog geen claim is ontvangen.

De beroepsaansprakelijkheidsverzekering is gebaseerd op het claimsmade systeem: er is dekking voor claims tijdens de verzekerde periode. De uitloopdekking verlengt deze periode. De curator kan de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar vragen om tegen betaling van premie de uitloopdekking te verlengen.

De interim-adviseur zal op basis van zijn eigen zelfstandige vergunning handelen. De handelingen van de interim-adviseur vallen in principe onder de normale beroepsaansprakelijkheidsverzekering van deze adviseur.

18. Wie betaalt de interim-adviseur?

De vergoeding van de interim-adviseur is onderdeel van de afspraken die de curator daarover maakt met de interim-adviseur bij inhuur.

19. Is er sprake van belangenverstrengeling bij een interim-adviseur als hij interesse heeft voor de portefeuille van het gefailleerde intermediair?

Een interim-adviseur heeft in de kantoorverklaring verklaard dat hij geen relaties (klanten) van de gefailleerde intermediair dan wel bestaande verzekerings- of hypotheekovereenkomsten zal overboeken naar de eigen portefeuille gedurende de aanstelling als interim-adviseur. Ook heeft hij verklaard dat hij na beëindiging van de aanstelling als interim-adviseur de relaties (klanten) van de gefailleerde intermediair niet oneigenlijk zal benaderen met de intentie om bestaande verzekerings- of hypotheekovereenkomsten over te boeken naar de eigen portefeuille.

20. Wat gebeurt er als er meerdere verzekeraars bij een faillissement zijn betrokken

Als er meerdere verzekeraars bij een faillissement van een intermediair zijn betrokken bepalen de interne coördinatoren in goed overleg met de curator welke verzekeraar de lead heeft - dit kan zich voordoen in een situatie vanwege de omvang van het intermediair of belangen bij een of meerdere verzekeraars - in het coördineren van de informatie ten behoeve van de curator.

21. Wat gebeurt er met de provisie gedurende het faillissement?

Verzekeraars betalen de provisie (bij provisie dragende producten) vanaf de uitspraak van het faillissement gedurende de afkoelingsperiode door, waarbij de provisie op een geblokkeerde rekening courant, vallend onder de boedel, wordt geboekt. Overigens is overdracht naar een nieuwe intermediair wel mogelijk als dit op verzoek is van de klant. In dat geval komt de provisie vanaf overdracht niet op de geblokkeerde rekening maar betaalt de verzekeraar deze aan het nieuwe intermediair. Conform artikel 16.1 van de SWO werkt een verzekeraar hier aan mee.

22. Wat gebeurt er met de premie-incasso bij een faillissement?

Het recht op premie-incasso komt niet van rechtswege te vervallen op het moment dat een incasserende intermediair in staat van faillissement wordt verklaard. De verzekeraar is in dat geval vaak wel op basis van de

samenwerkingsovereenkomst bevoegd om te bepalen dat de intermediair niet langer bevoegd is om het premie-incasso te verzorgen.

Verzekeraars hebben in de eigen samenwerkingsovereenkomst met het intermediair opgenomen wat er gebeurt in geval van een faillissement. In de regel wordt premie-incasso door de bemiddelaar, het zogeheten tp-incasso, direct stopgezet en gaat men over tot maatschappij-incasso. Het Protocol voorziet niet in de handhaving van premie-incasso door de bemiddelaar.

23. Wie verzorgt de communicatie met de klant van de gefailleerde intermediair?

De curator zorgt, in goed overleg met de interim-adviseur, ervoor dat zo spoedig mogelijk na de benoeming van de interim-adviseur er een informatiebrief aan alle verzekerden wordt gestuurd. In deze brief staat in ieder geval wie de interim-adviseur van de verzekerde is.

De communicatie over het faillissement loopt altijd via de curator. Dit om te voorkomen dat er verwarring bij de klant ontstaat en te vermijden dat verschillende partijen brieven sturen aan de klant over het faillissement.

Voor vragen over zijn lopende verzekeringen tijdens de afkoelperiode kan de klant terecht bij de interim-adviseur.

In de situatie van faillissement van de adviseur zal de verzekeraar invulling geven aan zijn zorgplicht richting de klant. Bij ontbreken van een (interim) adviseur zal de verzekeraar rechtstreeks communiceren met de klant over lopende zaken en kunnen klanten van de gefailleerde adviseur voor vragen over hun lopende verzekeringen terecht bij de verzekeraar. Daarmee wordt voorkomen dat de klant tussen wal en schip valt.

24. Krijgt de curator de beschikking over de gegevens van de interim-adviseur?

Ja. De curator krijgt de gegevens over de interim-adviseur die zijn opgenomen in de pool te zien. In de kantoorverklaring geeft de kandidaat interim-adviseur hier ook toestemming voor.

25. Krijgt een verzekeraar een lijst met interim-adviseurs?

Ja. De verzekeraar kan uitsluitend de NAW gegevens van de interim-adviseurs in de pool inzien. Als een verzekeraar objectieve en gerechtvaardigde bezwaren heeft jegens een interim-adviseur, dan zal hij dat aan de curator kenbaar maken. Hierbij kan worden aangesloten bij de criteria die verzekeraars al hanteren in hun samenwerkingsovereenkomsten (bijvoorbeeld fraude, etc.).

26. Wat vindt de AFM van het Protocol faillissement intermediair?

De AFM staat positief ten opzichte van het initiatief.

27. Kunnen ook niet Adfiz en OvFD leden interim-adviseur worden?

Ja.

28. Wordt de werking van het Protocol geëvalueerd?

Ja. Adfiz, OvFD en het Verbond hebben afgesproken om het Protocol twee jaar na de invoering te evalueren.

Het Protocol bevat bij aanvang mogelijk niet alle antwoorden op vragen die leven. Het eerste faillissement zal dan ook een casus zijn waarbij er ervaringen met het Protocol zullen worden opgedaan. Het is van belang dat marktpartijen deze ervaringen delen met de drie brancheorganisaties. Het Protocol zal over een periode worden geëvalueerd, waarbij de opgedane ervaringen worden meegenomen

29. Wie borgt dat de gegevens in de pool kloppen?

De interim-adviseur zelf is verantwoordelijk voor de actualisering van zijn gegevens in de pool.

Deelnemers worden verwijderd als zij niet meer voldoen aan de criteria voor deelname.

Adfiz, OvFD en het Verbond kunnen gezamenlijk besluiten om een deelnemer te verwijderen uit de pool als er bijvoorbeeld is vastgesteld dat in strijd met de uitgangspunten van het Protocol is gehandeld.

30. Kunnen Adfiz, OvFD en het Verbond aansprakelijk worden gesteld voor enig handelen en/of nalaten van de curator, deelnemers in de pool of de interim-adviseur?

Nee.